

**OBRAĆANJE PREDSDJEDNIKA UO CENTAR ZA KUTURU NA SVEČANOJ
SJEDNICI UPRAVNOG ODBORA I ZBORA ZAPOSLENIKA, 17. MAJA
2017.GODINE**

Dame i gospodo, cijenjeni zaposlenici Centra za kulturu, poštovani zvaničnici zakonodavne i izvršne vlasti BPK i Općine Goražde, poslovni partneri, saradnici..

Dragi prijatelji..

Zadovoljstvo mi je i privilegija da vas pozdravim u ime Upravnog odbora Centra za kulturu i poželim dobrodošlicu na ovu svečanu sjednicu koja je početak programa obilježavanja velikog jubileja, 60 godina postojanja i djelovanja Centra za kulturu Goražde.

Duga i bogata istorija ove javne ustanove može se smjestiti u tri vremenska perioda – djelovanje u periodu od osnivanja do agresije na Bosnu i Hercegovinu, ratni period tokom koga ni jednog dana nije prestao rad i vrijeme od Dejtona do danas.

Naravno, šest decenija je teško, gotovo nemoguće smjestiti u jedan izvještaj, u jedno obraćanje, ali dozvolite mi da se podsjetimo na najvažnije.

Radnički univerzitet, sadašnji Centar za kulturu, osnovan je 1957. godine. Te godine završava se izgradnja zgrade Univerziteta, koja je u to vrijeme bila jedna od najsavremenije uređenih i najljepših zgrada u bivšoj Jugoslaviji. Ni Sarajevo, glavni grad Republike Bosne i Hercegovine nije imao takve građevine.

Od svog nastanka, Dom kulture pa potom Radnički univerzitet, bio je stjecište i rasadnik kulture i obrazovanja, mjesto gdje su se dešavala sva značajna kulturna zbivanja u ovom gradu.

Na početku svog djelovanja, Radnički univerzitet posjedovao je kino salu za projekcije kino - predstava. Ova sala bila je opremljena najsavremenijim uređajima za održavanje pozorišnih predstava i koncerata ozbiljne muzike. Svoje predstave tu je održavalo amatersko pozorište iz Goražda i pozorišta iz Sarajeva i iz ostalih gradova Bosne i Hercegovine i bivše Jugoslavije.

U sastavu Radničkog univerziteta nalazila se i Gradska biblioteka, a od 1970. godine i Radio - Goražde, koje je počelo sa emitovanjem programa 27.07.1970. godine. U ovoj ustanovi održavali su se i razni obrazovni kursevi i tečajevi, u cilju obrazovanja stanovništva i njihove prekvalifikacije za određene poslove. Svoje mjesto pod krovom Radničkog univerziteta imali su i Amaterska pozorišna scena, Klub ljubitelja umjetnosti i Auto - škola.

Radnički univerzitet bio je sjedište i "Goraždanskih novina", koje su kasnije promijenile naziv u "Drinske novine". Ove novine govorile su o zbivanjima u Goraždu i susjednim gradovima.

Pred sam rat, Gradska biblioteka Radničkog univerziteta - u svoja dva odjeljenja: Odjeljenje za odrasle i Odjeljenje za djecu - raspolaze sa bogatim knjižnim fondom sa više od 30 000 knjiga - u okviru kojeg se nalazi i Zavičajna biblioteka sa knjigama pisaca porijeklom iz Goražda.

Agresija na BiH i naš grad, samo na trenutak je zaustavila aktivnosti ove ustanove za kulturu.

4. maja 1992. godine, agresor je u ranim jutarnjim satima napao Goražde i sa razornim projektilima svih kalibara, okomio se između ostalih i na Radnički univerzitet (Centar za kulturu). Od tog dana, pa do Dejtonskog sporazuma, oni će ga iznova sistematski uništavati i

razarati, šaljući svakodnevno na ovu zgradu, na desetine granata, od kojih je ona dobrim dijelom oštećena. Međutim, kulturu jednog naroda i njegove duhovne vrijednosti, pokazalo se to u historiji, nikada nije mogao uništiti nijedan barbarin. Ona je uvijek trijumfovala nad silama zla, mraka i divljaštva i iz te borbe izlazila čistija i snažnija.

Prvi agresorski projektili, kako smo to već kazali, pali su na zgradu Centra za kulturu, na Radio Goražde. Cilj je bio da uništavajući i razarajući sve kulturne i duhovne tekovine ljudi koji su ostali u opkoljenom gradu, informativno ga izolujući uništavajući sve PTT veze, signal RTV BiH, pokušavajući uništiti i lokalnu radio stanicu, pripremi teren za konačno zauzimanje grada i istrebljivanje njegovih stanovnika. No, nije im to uspjelo. Poslije organizovanja vrlo uspješne odbrane grada, krenulo se sa spašavanjem njegovih duhovnih vrijednosti, zaštitom knjižnog fonda Gradske biblioteke i sa spašavanjem radio - stanice. Radio Goražde izmješteno je na drugu obalu rijeke Drine, u jednu privatnu kuću. Ono je tu prvih pet mjeseci rata, u vrijeme kada su se vodile najžešće i presudne borbe za odbranu grada, emitovalo svakodnevno svoj program. Prve ratne emisije Radio Goražda, nastale su kao svojevrsan izazov i podsticaj hrabrim borcima i goraždanskom stanovništvu, da izdrže u pravednoj borbi do konačne pobjede. Ta moralna podrška i onemogućavanje neprijateljske propagande, bili su i ostali jedan od ključnih činilaca u tim ratnim danima, u četverogodišnjoj odbrani grada. U sklopu Radio Goražda, uporedo sa njegovim prvim ratnim emisijama, nastaje i Muzička produkcija Radio Goražda, u kojoj se snimaju prve pjesme nastale u ratu. Mnogi muzičari bili su borci.

Muzika koju su izvodili bila je ujedno i oružje kojim se tukao neprijatelj, ujedno i lijek protiv umora i malodušnosti. Muzika je bila manifestacija neuništivog duha i širenja istine o nama i našoj borbi.

Uz Radio Goražde, i Muzičku produkciju u njihovom sklopu na samom početku rata počela je sa radom i radio-amaterska stanica pod šifrom 4N 4GRT. Ovo je bila prva radio amaterska stanica koja je spajala pokidane veze goraždanskog stanovništva i koja je, praktično cijeli taj period radila bez predaha.

Poslije herojske odbrane grada i oslobođenja Goražda, Radio Goražde se 25.10.1992.god. vraća u staro sjedište - zgradu Centra za kulturu. Zajedno sa radijom, u Centar za kulturu smještaju se Muzička produkcija i Radio - amaterska stanica 4N 4GRT.

Uslovi za rad su izuzetno loši. Zgrada je u priličnoj mjeri oštećena, krov prokišnjava, vlaga i krš na sve strane. Raščišćavanjem krša i stvaranjem minimalnih uslova za rad, ova tri segmenta Centra za kulturu (Radio - Goražde, Muzička produkcija i radio-amateri) nastavljaju sa svojim radom.

Uprkos problemima sa električnom energijom Radio Goražde i dalje emituje svoj program, u Muzičkoj produkciji snimaju se i nastaju brojne kompozicije, radio-amateri rade neumorno dan i noć. Pored emisija podrške goraždanskim borcima i emisija u funkciji propagande i jačanja morala i borbenog duha boraca, Radio Goražde preuzima i dio obrazovne funkcije, u vrijeme dok još nisu radile škole.

Radio Goražde u ovom ratnom periodu, u neku ruku preuzima ulogu i pošte - ulogu telefonske centrale u koju se slilo i odakle se odaslalo na desetine hiljada poruka i obavještenja.

U Muzičkoj produkciji i pored problema sa električnom energijom, nedostatka magnetofonskih vrpca, kasete, žica za gitare, snimljeno je u tom ratnom periodu oko 200 kompozicija.

U Centru za kulturu, odmah po njegovom ponovnom osposobljavanju, 25.10.1992.godine, razvijaju se i drugi segmenti.

Knjižni fond Gradske biblioteke, nakon izbijanja agresije bio je u katastrofalnom stanju. Nakon klasifikacije i sistematizacije knjižnog fonda, urađene prema univerzalnoj decimalnoj klasifikaciji, Gradska biblioteka stavljena je ponovo na uslugu svojim čitaocima 01.04.1993.god. Za vrlo kratko vrijeme broj upisanih članova biblioteke dostigao je brojku od 1500. Potrebu za knjigom i pisanom riječju, ni ratni užasi nisu uspjeli umanjiti. Biblioteci je poklonjen veći broj knjiga, što je značajan udio goraždanskog stanovništva u bogaćenju knjižnog fonda biblioteke.

U okviru Centra za kulturu u ratnom periodu djeluje i Umjetnička radionica. U njenom okviru angažovan je veći broj goraždanskih umjetnika i ljubitelja umjetnosti koji rade u slikarsko - skulptorskoj sekciji, sekciji pisane riječi (gdje je uključena i recitatorska grupa) i sekciji umjetničke fotografije.

Slikarsko - skulptorska sekcija priprema i postavlja 18.01.1993. godine prvu ratnu izložbu

U februaru 1993. godine Centar za kulturu izdaje i prvi broj novina "Glas slobodnog Goražda". Ovaj prvi i jedini ratni broj novina izdat je u izuzetno teškim uslovima. Novine štampa Štamparija u Vitkovićima, na olovnom slogu, sa električnom energijom putem agregata. I pored tehnički, skoro nemogućih uslova, novine su ugledale svjetlo dana, a sam njihov sadržaj bio je jedan od svjedočanstava žilavog i hrabrog duha ovog naroda.

"Živjeće ovaj grad", pisalo je u tekstu na naslovnoj strani novina. Ovo je bilo ujedno i obećanje i čvrsto uvjerenje stanovnika ovog grada da ih ništa ne može slomiti u herojskoj odbrani i borbi za opstanak. Novine "Glas slobodnog Goražda" svjedočanstvo su herojske istorije Goražda, po čemu je njegovo ime postalo poznato širom svijeta.

Centar za kulturu, pod čijim okriljem se sve ovo sažimalo tokom rata, bio je izvorište ovog duha, ona pokretačka snaga i korijen oko koga se sve odvijalo, i iz čega su nastale mnoge duhovne vrijednosti i pozitivne vibracije. One se nastavljaju i u poslijeratnom periodu.

U godini iza Dejtonskog sporazuma, u 1996. godini, Centar za kulturu dobio je mogućnost da razvija postojeće djelatnosti i da uvede nove sadržaje.

Uporedo sa razvijanjem i bogaćenjem sadržaja njegovih segmenata, rade se poslovi na sanaciji objekta, koji je u četverogodišnjoj četničkoj agresiji pretrpio znatna oštećenja. Radovi na sanaciji objekta Centra za kulturu, praktično su počeli u drugoj polovini te godine i nisu prestali da se odvijaju ni do danas.

Radio Goražde dočekalo je 1996. godine u podrumskim prostorijama i s jako oskudnom opremom, uglavnom zastarjelom ili u privatnom vlasništvu ali je uspješno nastavilo sa emitovanjem programa.

Potpuno nov projekat i veliki izazov Centra za kulturu predstavlja početak emitovanja programa Televizije Goražde, 26.08.1996. godine. Nakon formiranja Javnog preduzeća RTV BPK Goražde, radio i televizija su izdvojeni iz sastava Centra za kulturu.

U avgustu 1996. godine Centar za kulturu krenuo je i sa projektom ponovnog izdavanja novina "Glas slobodnog Goražda", koje potom dobijaju novo ime: „ Glas Goražda“. U martu je iz štampe izašao 200 – ti broj novine.

Poslijeratni period karakteriše intezivno razvijanje ranije upostavljenih i pokretanje novih manifestacija.

Nastavljen je uspješan rad muzičke produkcije, pokrenuta izdavačka djelatnost, a potom kreirane i stvorene nove manifestacije i djelatnosti koje su Centar za kulturu Goražde svrstale među najuspješnije ustanove kulture u regiiionu a Goraždu vratile predratni epitet regionalnog centra kulture.

O njima će više govoriti direktor Centra za kulturu.

Centar za kulturu oduvjek je bio ogledalo duhovne kulture ovog grada i kantona i prizma kroz koju su se prelamali, stapali i izrastali pozitivni stvaralački impulsi njegovih stanovnika..

Uvjereni smo da će Centar za kulturu i zaposleni u njemu nastaviti da podstiču neiscrpnu stvaralačku i kreativnu energiju građanki i građana grada Goražda i Bosansko podrinjskog kantona i zajedno sa njima ići u nove kulturno umjetničke poduhvate.

Upravi odbor će im u ostvarivanju tog cilja uvijek biti odgovorna podrška.

Hvala Vam!